

Försäkrings- marknaden

Kvartalsvis redovisning
av statistik

Kvartal 3, 2019

Publiceringsdatum 2019-11-20

Svensk Försäkring

Innehåll

Försäkringsmarknaden

- Diagram 1 Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 2 Premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 3 Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Skadeförsäkringsmarknaden

- Tabell 1 Inbetalda premier till skadeförsäkring de senaste fyra kvartalen
- Diagram 4 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
- Diagram 5 Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 6 Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av premieinkomster de senaste fyra kvartalen
- Diagram 7 Antal anmälda skador inom trafikförsäkring de senaste fyra kvartalen, fördelat per fordonsklass
- Diagram 8 Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen, samt antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 9 Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkring de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart
- Diagram 10 Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkring, samt antal registrerade fordon i trafik, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 11 Antal anmälda skador inom hushåll de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart
- Diagram 12 Antal anmälda skador inom hushåll, samt antal hushåll, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 13 Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkring de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart
- Diagram 14 Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkring, samt antal företag, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

- Tabell 2 Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen
- Diagram 15 Inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
- Diagram 16 Inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 17 Marknadsandelar i procent av inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar de senaste fyra kvartalen
- Diagram 18 Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 19 Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 20 Flyttat försäkringskapital, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2019
- Diagram 21 Genomsnittlig totalavkastning på livförsäkringsföretagens tillgångar, 2009–2019

För att komma till diagrammens dataunderlag, klicka på länken nedan!

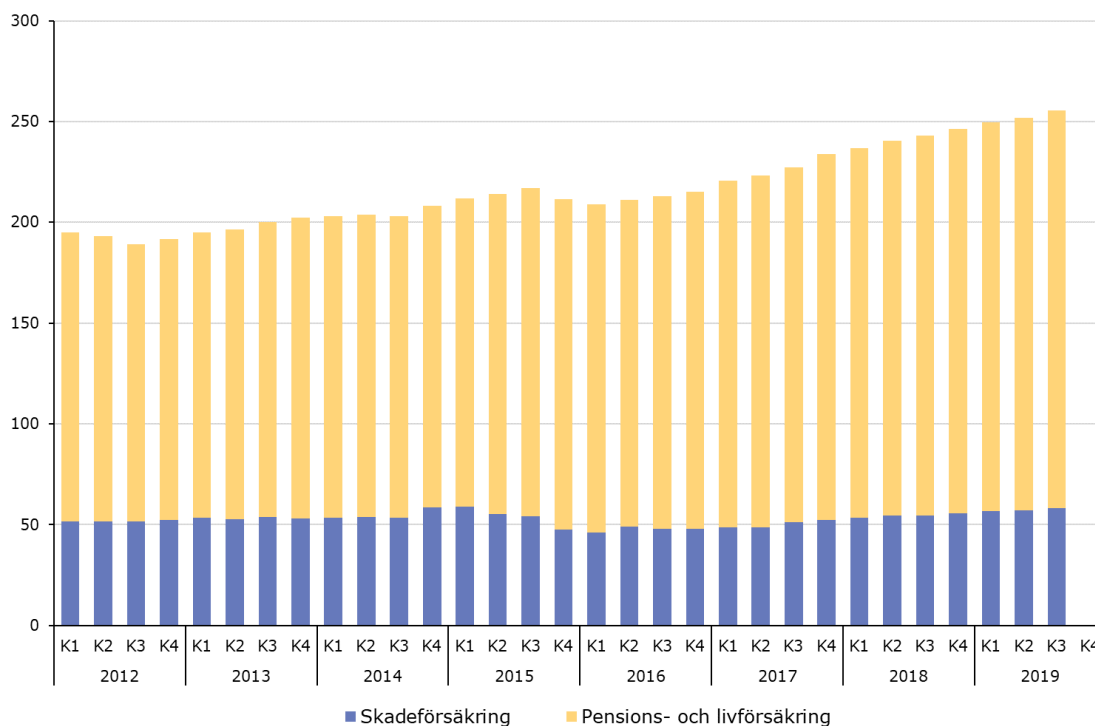
[Dataunderlag till rapporten Försäkringsmarknaden](#)

Försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen betalade sammanlagt ut totalt knappt 256 miljarder kronor i försäkringsersättningar under de senaste fyra kvartalen (se diagram 1). Drygt 197 miljarder (77 procent) betalades ut från pensions- och livförsäkringar, och drygt 58 miljarder (23 procent) från olika skadeförsäkringar. Jämfört med motsvarande period föregående år har utbetalningarna från pensions- och livförsäkringar ökat med 5 procent (9,2 miljarder kronor), och utbetalningarna från skadeförsäkringar ökat med 6 procent (3,5 miljarder kronor).

Diagram 1. Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Miljarder kronor

Anm.: I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen redovisas i kategorin *Skadeförsäkring*. För livförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de utbetalningar som har gjorts till kunder inklusive återköp, utbetald återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetald återbäring. För skadeförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de skadeersättningar som har utbetalats till kunder som drabbats av skada. För vissa filialer saknas uppgifter om utbetalda försäkringsersättningar.

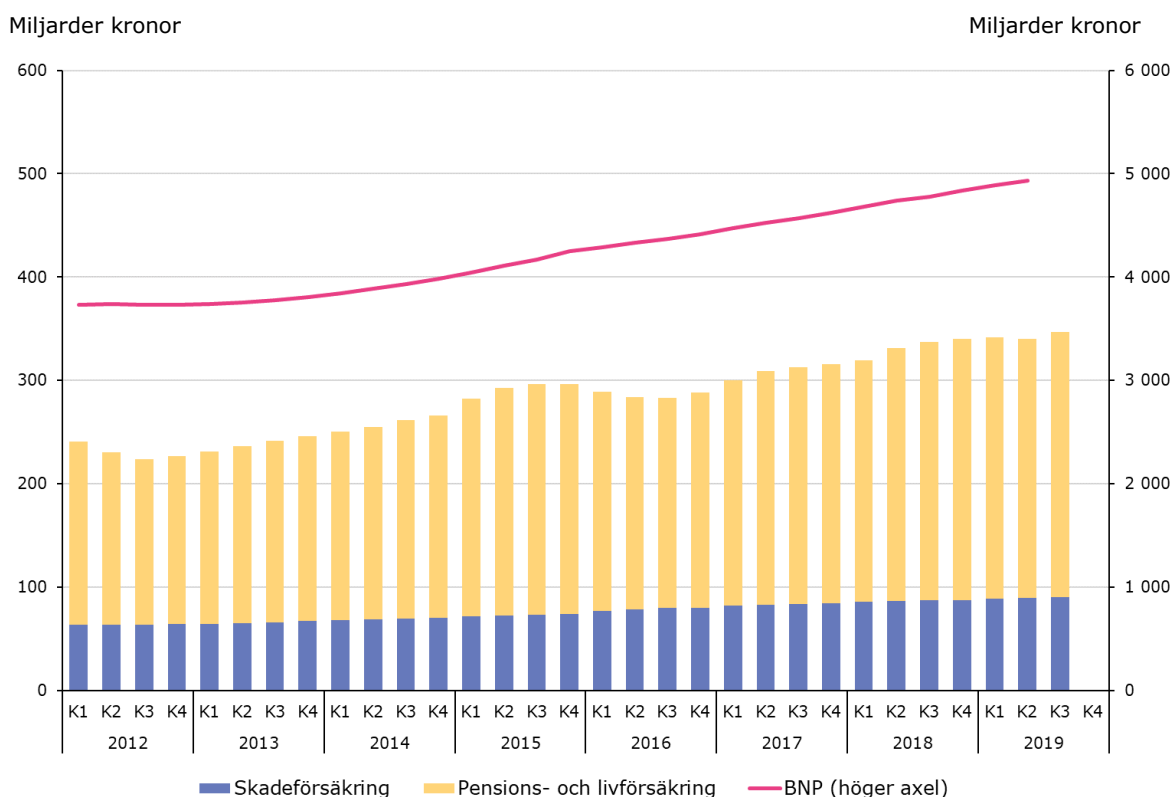
Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

I Sverige består försäkringsbranschen av ca 320 svenska företag, varav ca 40 är livförsäkringsföretag, ca 220 är skadeförsäkringsföretag och ca 60 är understödsföreningar. Det finns även utlandsägda filialer som är verksamma i Sverige.

Tillsammans sysselsätter dessa företag omkring 21 000 personer i Sverige.

Under de senaste fyra kvartalen betalades det in drygt 347 miljarder kronor till försäkringsföretagen i form av premier till olika försäkringar (se diagram 2). Drygt 256 miljarder kronor (74 procent) av premierna betalades in till pensions- och livförsäkring, och knappt 91 miljarder kronor (26 procent) betalades in till skadeförsäkring. Jämfört med motsvarande period föregående år har premieinbetalningarna till pensions- och livförsäkring ökat med 6,4 miljarder kronor (3 procent), och premieinkomsterna för skadeförsäkring ökat med 3,2 miljarder kronor (4 procent).

Diagram 2. Premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Anm.: Avser premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen redovisas sedan 2016K1 i kategorin *Skadeförsäkring*. I *Skadeförsäkring* ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

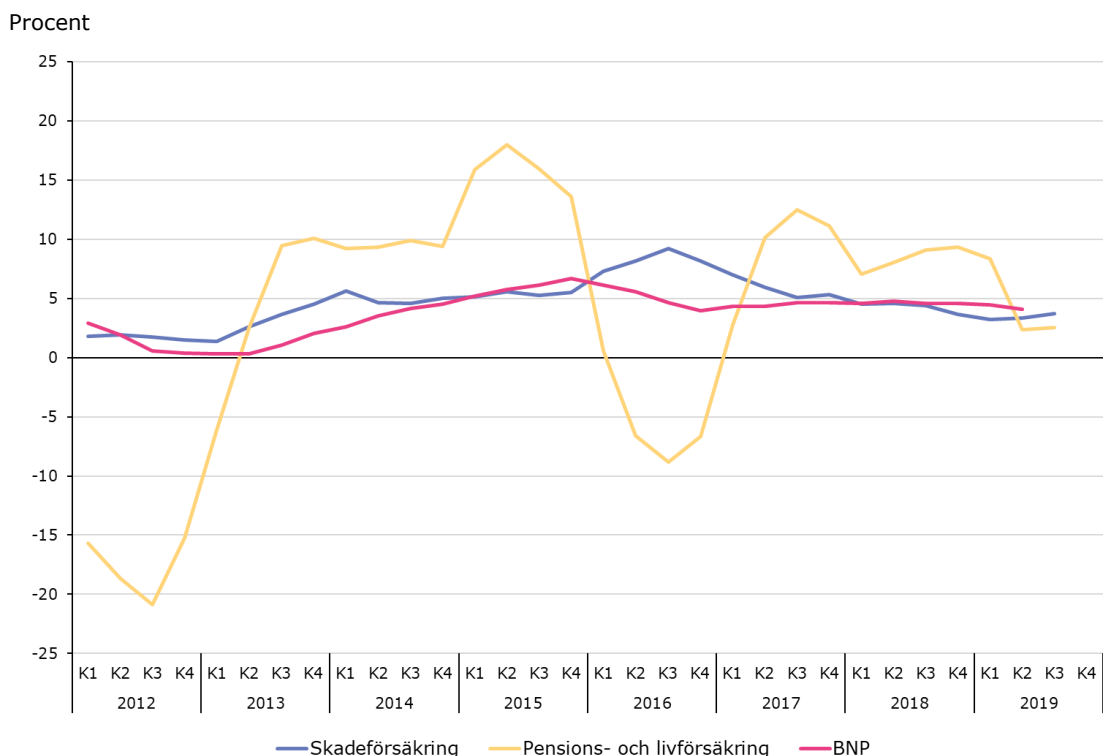
Källa: Finansinspektionen SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Premier för försäkring betalas in i förskott för ett visst försäkringsskydd under en viss tid. Det innebär att det kan uppstå en fördröjning mellan inbetalning av premie och utbetalning av ersättning för det fall att en skada uppstår.

Premierna ska även täcka driftkostnader och andra kostnader.

Sedan 2013 har vi haft en konjunkturförstärkning i Sverige med starka tillväxttal i BNP. I samband med en konjunkturförstärkning ökar vanligtvis efterfrågan på varor och tjänster inklusive försäkringar. Särskilt skadeförsäkringspremier och BNP är nära sammankopplade (se diagram 3). Utvecklingstakter för livförsäkringspremier varierar mer eftersom de i högre utsträckning påverkas av strukturella förändringar och förändringar av regelverk och skatter. Mycket talar för att konjunkturläget kommer att försvagas de närmaste åren.

Diagram 3. Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Anm.: Diagrammet visar årlig procentuell förändring av årsvärden per kvartal avseende premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen redovisas i kategorin *Skadeförsäkring*. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Finansinspektionen och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

I Sverige bidrar det privata försäkringssystemet direkt till cirka en procent av BNP. Som statistisk grund för beräkningen av produktionsvärdena för försäkringar används premieinkomster och försäkringsersättningar från Finansinspektionens kvartalsrapporter och försäkringsföretagens årsredovisningar.

Försäkringar bidrar till ekonomin även indirekt, genom att de ger ekonomiskt skydd mot olika typer av risker. Det underlättar för individer och företag att agera under osäkerhet och reducerar deras behov att spara för oförutsedda utgifter.

Skadeförsäkringsmarknaden

De totala premieinkomsterna för skadeförsäkringar var 90,7 miljarder kronor för perioden från och med det fjärde kvartalet 2018 till och med det tredje kvartalet 2019.

Ungefär 95 procent – 86,6 miljarder kronor – av premieinkomsterna kan hänföras till skadeförsäkringsföretag (se tabell 1). Även vissa livförsäkringsföretag har skadeförsäkringar, främst i form av sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring. Ungefär 5 procent – 4,1 miljarder kronor – av premieinkomsterna för skadeförsäkringar det senaste året gick till livförsäkringsföretagen. Dessa ingår inte i resterande redovisning i detta avsnitt.

Av de totala premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretag på 86,6 miljarder kronor så utgör trafik- och motorfordonsförsäkringar mer än en tredjedel (31,3 miljarder kronor). Företags- och fastighetsförsäkringar omfattar omkring en fjärdedel (19,5 miljarder kronor) och hem- och villaförsäkringar en femtedel (17,7 miljarder kronor) av marknaden. Sjuk- och olycksfallsförsäkringar utgör 13 procent av marknaden (11,4 miljarder kronor), och resterande skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretag omfattar 8 procent (6,6 miljarder kronor); se även diagram 4.

Tabell 1. Inbetalda premier till skadeförsäkring de senaste fyra kvartalen

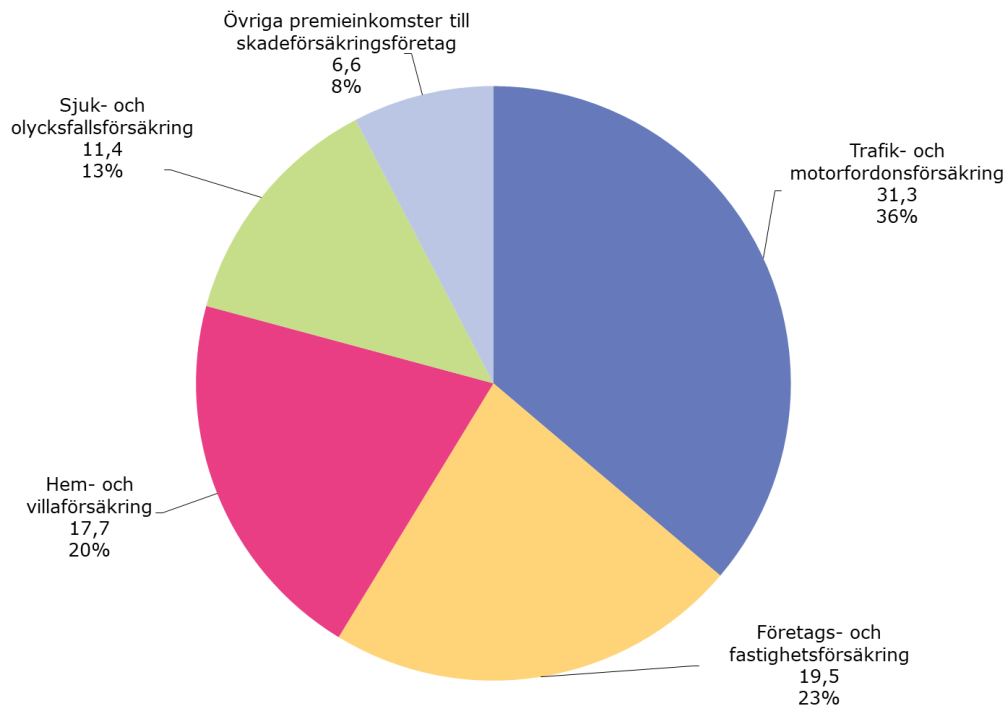
Produktområde	Miljarder kronor
Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag	86,6
Trafik- och motorfordonsförsäkring	31,3
Företags- och fastighetsförsäkring	19,5
Hem- och villaförsäkring	17,7
Sjuk- och olycksfallsförsäkring, inkl. sjukvårdsförsäkring	11,4
Övriga premieinkomster för skadeförsäkringsföretag	6,6
Skadeförsäkring hos livförsäkringsföretag	4,1
Olycksfallsförsäkring	0,9
Sjukförsäkring	3,0
Försäkring för annan förmögenhetsskada	0,2
Totala inbetalda premier till skadeförsäkring	90,7

Anm.: I Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I Företags- och fastighetsförsäkring ingår även ansvars-, sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I Övriga premieinkomster för skadeförsäkringsföretag ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättsskydds-försäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Diagram 4. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Skadeförsäkring som finns hos livförsäkringsföretagen ingår inte. Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvars-, sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Sjuk- och olycksfallsförsäkring* ingår även sjukvårdsförsäkring. I *Övriga premieinkomster till skadeförsäkringsföretag* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

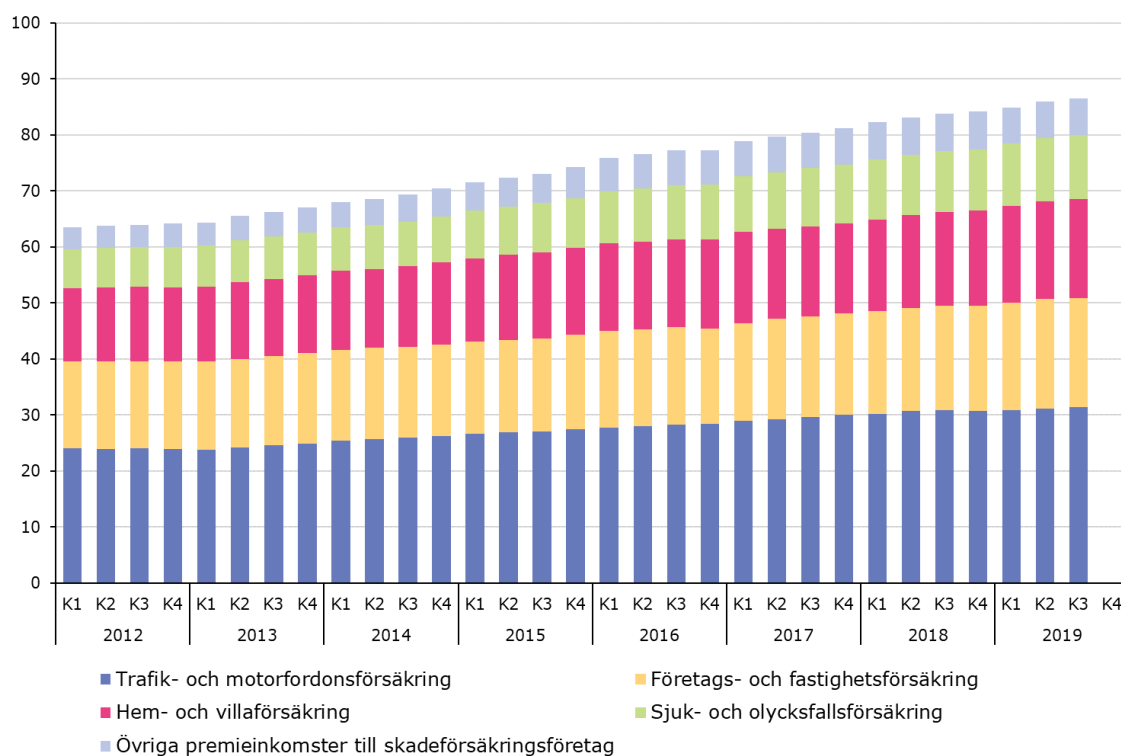
Diagram 5 visar årsvisa premieinkomster till skadeförsäkringsföretag. Jämfört med motsvarande period föregående år har de sammanlagda premieinkomsterna vuxit med 2,8 miljarder kronor – en ökning med drygt 3 procent.

Premieinkomsterna till hem- och villaförsäkringar har ökat med 6 procent, motsvarande 1 miljard kronor, under de senaste fyra kvartalen. Sjuk- och olycksfallsförsäkringar har ökat med 5 procent – 0,6 miljarder kronor – och företags- och fastighetsförsäkringar har ökat med 4 procent, motsvarande 0,8 miljarder kronor. Trafik- och motorfordonsförsäkringar, som är det största av dessa produktområden, har ökat med 2 procent, motsvarande 0,5 miljarder kronor.

Samtliga produktområden har ökat stadigt under en längre tid. Sedan det tredje kvartalet 2012 har sjuk- och olycksfallsförsäkringar ökat med 60 procent (4,3 miljarder kronor) i årsvisa premieinkomster. Under samma period har hem- och villaförsäkringar ökat med 34 procent (4,5 miljarder kronor), trafik- och motorfordonsförsäkringar ökat med 31 procent (7,3 miljarder kronor) och företags- och fastighetsförsäkringar ökat med 25 procent (3,9 miljarder kronor) i årsvisa premieinkomster.

Diagram 5. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Miljarder kronor

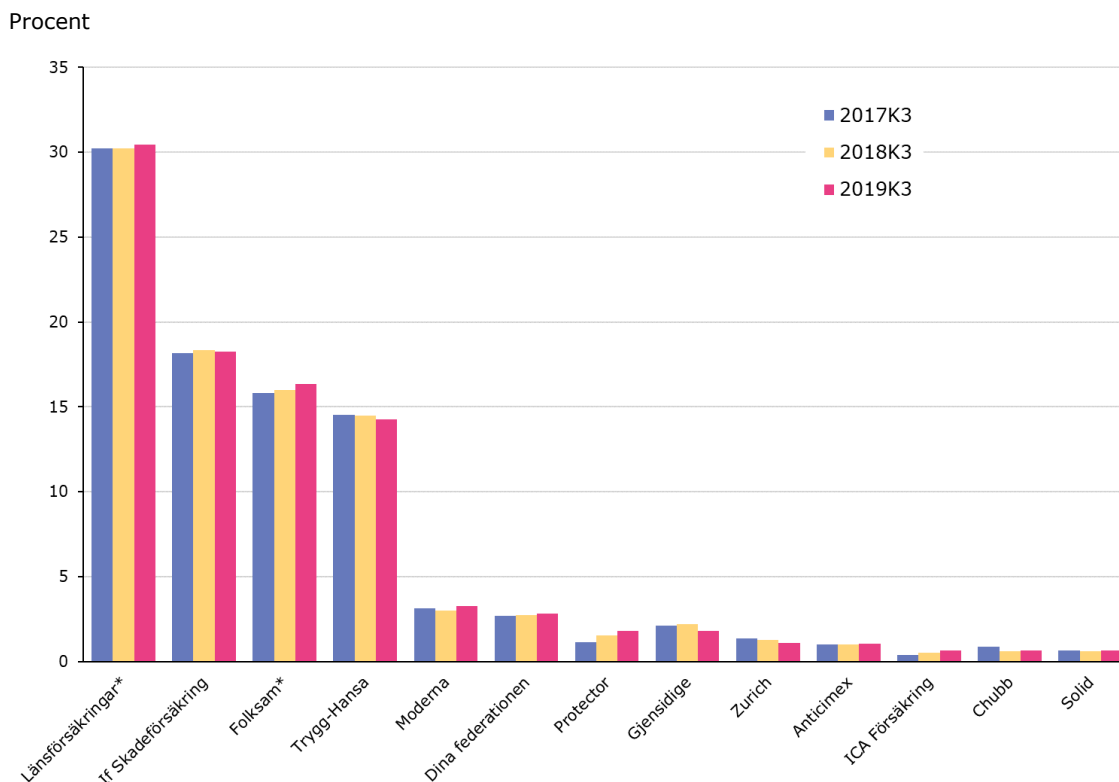

Anm.: Här ingår inte premieinkomster för AFA Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvars-, sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Sjuk och olycksfallsförsäkring* ingår även sjukvårdsförsäkring. Skadeförsäkring som finns i livförsäkringsföretagen ingår inte. I *Övriga premieinkomster till skadeförsäkringsföretag* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Under de senaste fyra kvartalen var premieinkomsterna till skadeförsäkringsföretag knappt 86,6 miljarder kronor (se tabell 1 ovan). De största skadeförsäkringsföretagen är Länsförsäkringar, If Skadeförsäkring, Folksam och Trygg-Hansa. Tillsammans står dessa fyra för 79 procent av skadeförsäkringsmarknaden mätt i procent av premieinkomsterna under de senaste fyra kvartalen (se diagram 6).

Diagram 6. Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av premieinkomster de senaste fyra kvartalen

Anm.: Diagrammet visar andelar av premieinkomster de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula och lila staplar). Premieinkomster för AFA Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. Premieinkomster för livförsäkringsföretagens skadeförsäkringar ingår inte. Företag med asterisk avser koncernen.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

För att se marknadsandelar för olika produktområden inom skadeförsäkringsmarknaden, klicka på länken nedan:

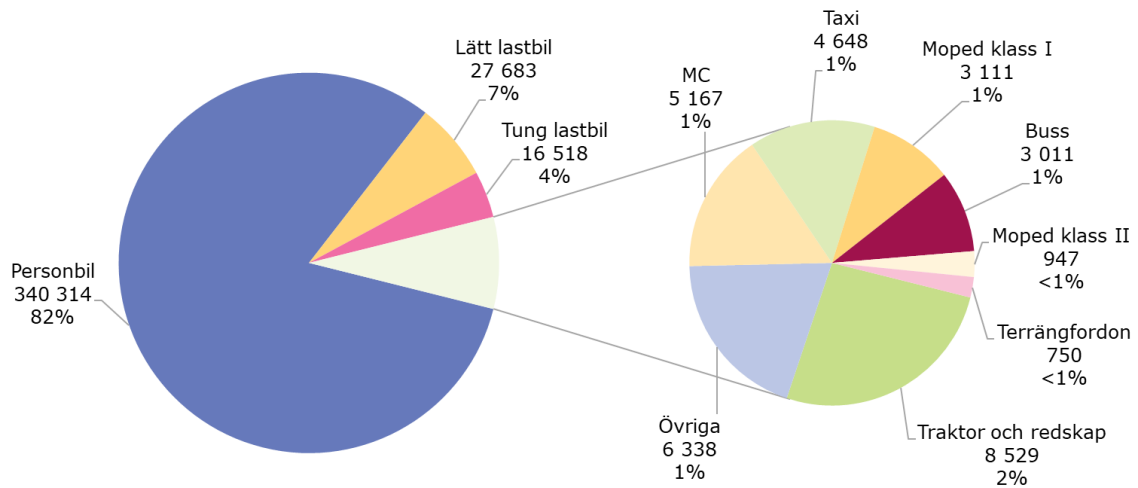
[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Anmälda skador inom trafik- och motorfordonsförsäkringar

Under de senaste fyra kvartalen anmäldes drygt 417 000 skador inom trafikförsäkringen till försäkringsföretagen (se diagram 7). Knappt 82 procent (drygt 340 000) av skadeanmälningarna avsåg personbilar. Därefter kom antalet anmälda skador på lastbilar. Lätt lastbil stod för 7 procent (knappt 28 000) av skadeanmälningarna, och tung lastbil stod för 4 procent (knappt 17 000) av skadeanmälningarna.

Diagram 7. Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen de senaste fyra kvartalen, fördelat per fordonsklass

Antal anmälda skador och andel i procent

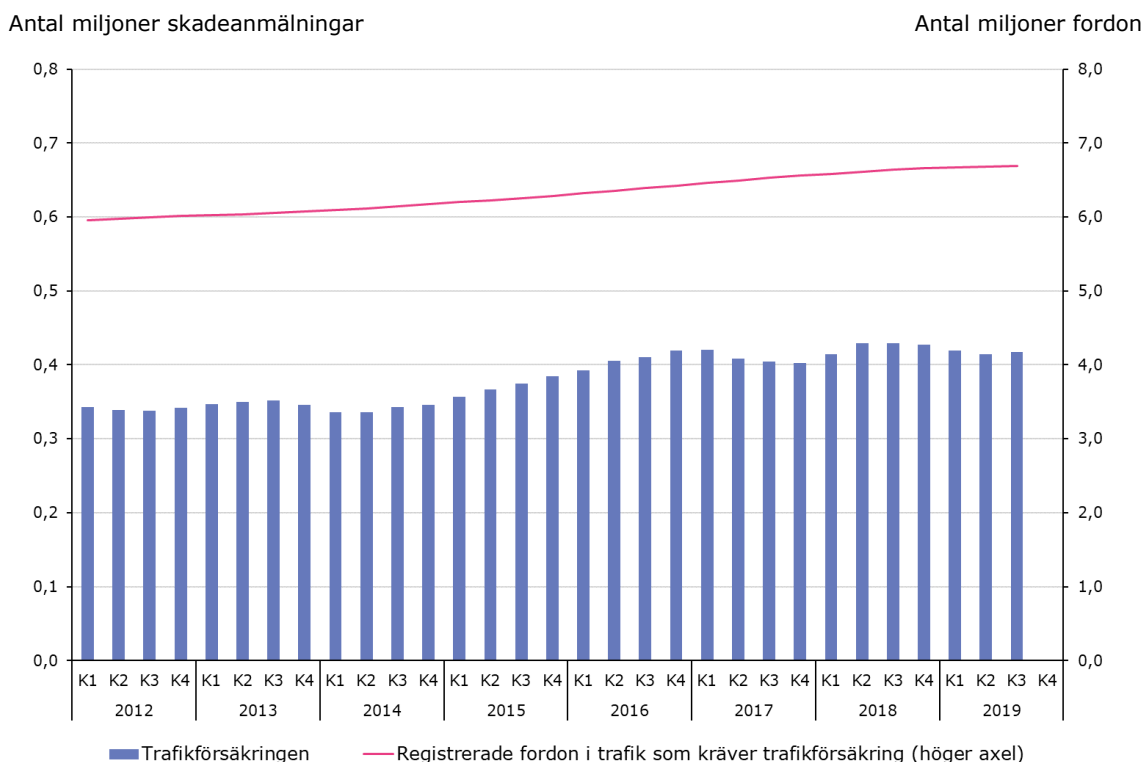
Källa: Svensk Försäkring.

Inom EU ska varje motordrivnet fordon som brukas i trafik ha en *trafikförsäkring* som skyddar mot vissa skador som sker vid en olycka. För föraren som orsakat olyckan täcks dock inte skador på det egna fordonet. Som kompletterande skydd kan fordonsägaren teckna en separat *motorfordonsförsäkring*.

Under de senaste fyra kvartalen var det drygt 12 000 färre anmälda skador inom trafikförsäkringen jämfört med motsvarande period föregående år (se diagram 8). Det motsvarar en minskning med knappt 3 procent.

Antalet anmälda skador inom trafikförsäkringen växer trendmässigt ungefär i linje med antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring. Under de senaste sju åren har antalet årsvisa skadeanmälningar ökat med drygt 23 procent, från drygt 338 000 till drygt 417 000 anmälda skador. Under samma period har antalet registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring ökat med omkring 12 procent. Trafikförsäkring krävs även för vissa motorfordon som inte är registrerade – till exempel fordon inom moped klass II.

Diagram 8. Antal anmälda skador inom trafikförsäkringen, samt antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Anm.: Antal registrerade fordon i trafik som kräver trafikförsäkring är ett löpande årsgenomsnitt av antal motordrivna fordon från fordonsregistret.

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

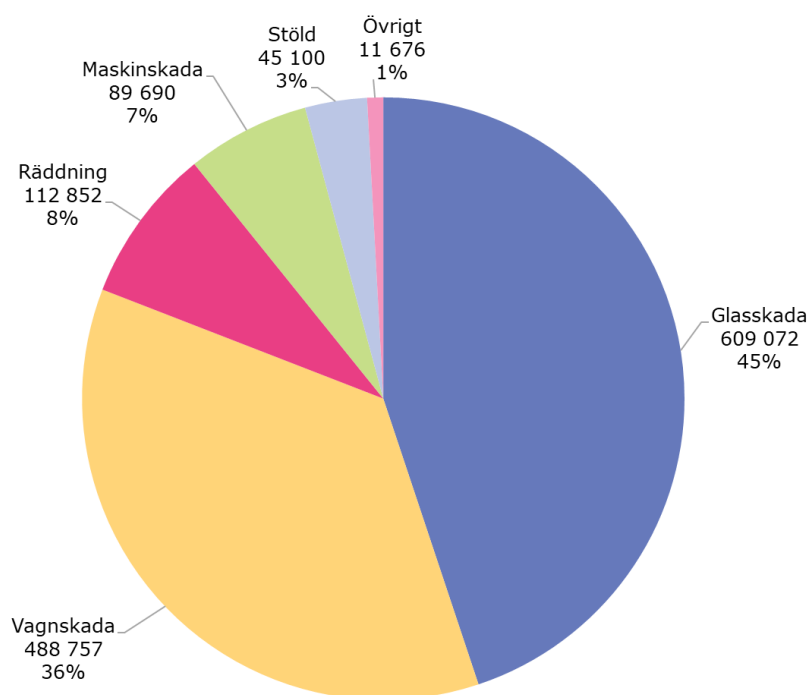
Trafikförsäkring krävs för motorfordon som brukas i trafik. Hit hör även vissa motorfordon som inte är registrerade, t.ex. motorfordon inom moped klass II, dvs. motorfordon på två, tre eller fyra hjul, som är konstruerade för en hastighet av högst 25 km per timme och vars effekt inte överskrider 1 kilowatt. Moped klass II innefattar bl.a. vissa elcyklar.

Fordon som är registrerade i trafik men saknar motor (t.ex. släp och husvagnar) kräver inte trafikförsäkring.

Knappt 1,4 miljoner skador inom motorfordonsförsäkringar anmäldes till försäkringsföretagen under de senaste fyra kvartalen. Nästan hälften (drygt 609 000) av skadeanmälningarna avsåg glasskador, till exempel skador på vindrutor. Drygt en tredjedel (knappt 489 000) av skadeanmälningarna avsåg vagnskador (se diagram 9).

Diagram 9. Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart

Antal anmälda skador och andel i procent

Källa: Svensk Försäkring.

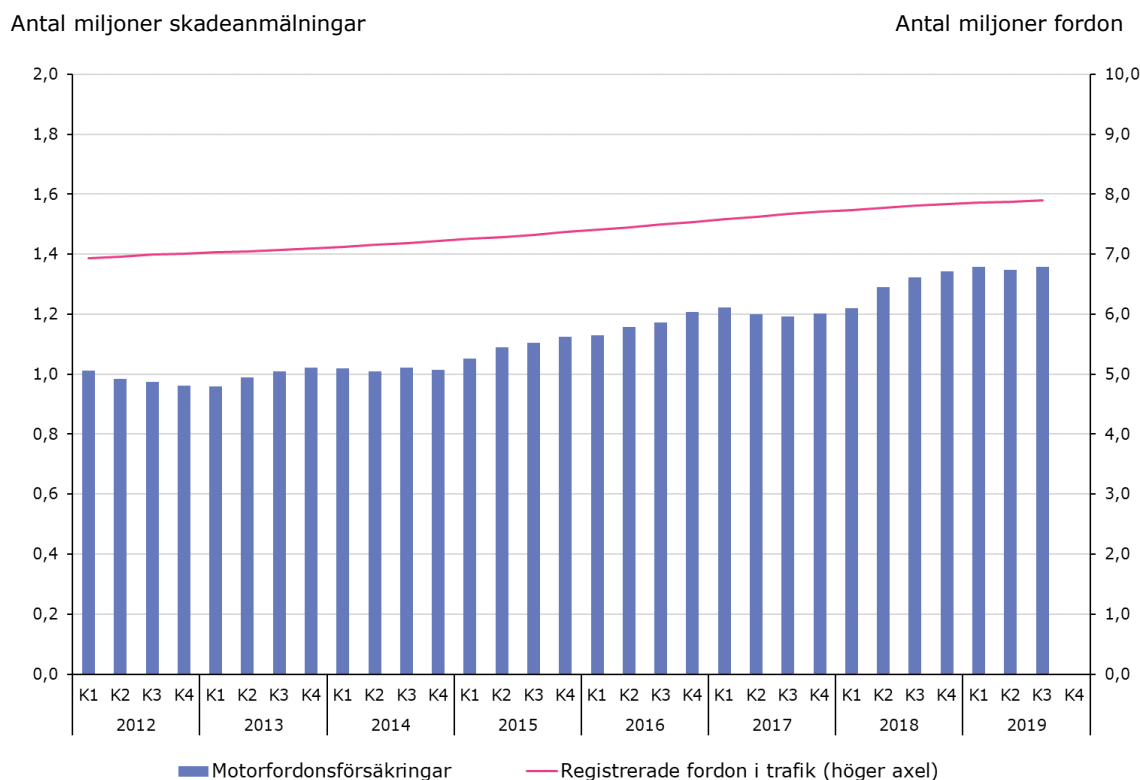
Motorfordonsförsäkringar kan tecknas för alla fordon i trafik, även sådana som inte är registrerade i fordonsregistret, t.ex. motorfordon inom moped klass II, vilket bl.a. innefattar vissa elcyklar.

Motorfordonsförsäkringar kan även tecknas för ej motordrivna fordon, såsom släp- och husvagnar.

Under de senaste fyra kvartalen ökade antalet skadeanmälningar inom motorfordonsförsäkringar med knappt 3 procent (drygt 34 000 skadeanmälningar) jämfört med motsvarande period föregående år (se diagram 10).

Antalet anmälda skador växer något snabbare än antal registrerade fordon i trafik. De senaste sju åren har skadeanmälningarna inom motorfordonsförsäkringar ökat med drygt 39 procent, från drygt 970 000 till knappt 1,4 miljoner anmälda skador. Under samma period har antalet registrerade fordon i trafik ökat med cirka 13 procent. Motorfordonsförsäkringar kan även tecknas för fordon som inte är registrerade – till exempel fordon inom moped klass II.

Diagram 10. Antal anmälda skador inom motorfordonsförsäkringar, samt antal registrerade fordon i trafik, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Anm.: Antal registrerade fordon i trafik är ett löpande årsgenomsnitt av antal motordrivna och ej motordrivna fordon från fordonsregistret.

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

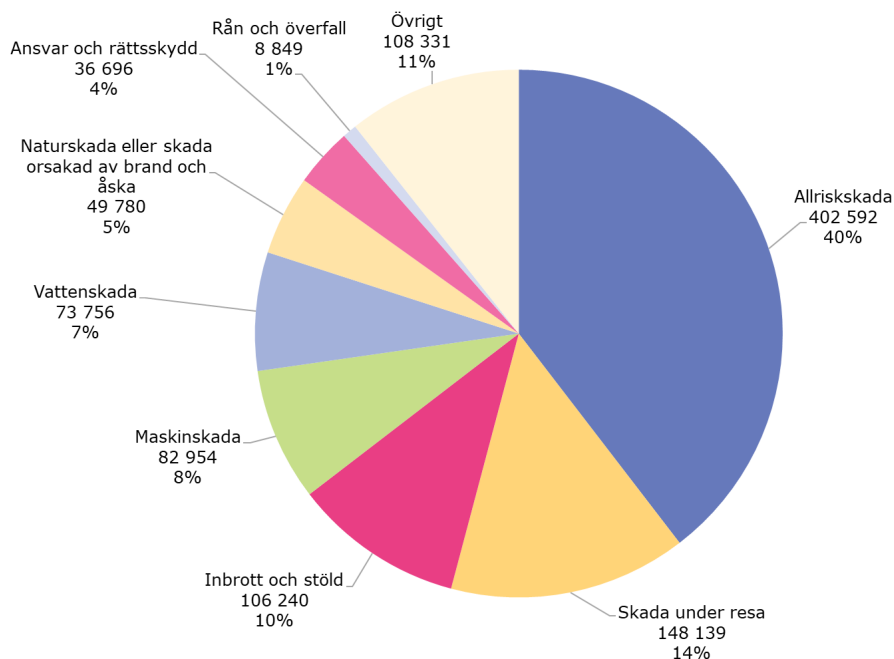
Anmälda skador inom försäkringar för hushåll

Under de senaste fyra kvartalen kom det in drygt en miljon skadeanmälningar till skadeförsäkringsföretagen för skador inom försäkringar för hushåll, det vill säga skador inom – eller inom tillägg till – hemförsäkringar, villaförsäkringar, fritidshusförsäkringar och båtförsäkringar (se diagram 11).

De flesta skadeanmälningarna var inom allriskförsäkringar. Sådana försäkringar, som ofta ingår i hemförsäkringar, gäller när försäkringstagaren har råkat ut för en plötslig och oförutsedd oturshändelse, som att till exempel tappa mobiltelefonen i marken. Under det senaste året anmäldes knappt 403 000 allriskskador för hushållen, vilket utgjorde 40 procent av skadeanmälningarna inom detta segment.

Diagram 11. Antal anmälda skador inom försäkringar för hushåll de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart

Antal anmälda skador och andel i procent

Anm.: Omfattar skador inom hem-, villa-, fritidshus- och separat båtförsäkring. Kategorin *Vattenskada* innefattar skada genom läckage, fukt från eller frysning av vattenledning, eller annan orsak än naturskada. Kategorin *Maskinskada* innefattar elskada på enbart apparat i hushållet eller maskin. Maskinskador orsakade av brand eller åska redovisas i kategorin *Naturskada eller skada genom brand och åska*. Kategorin *Resa* innehåller personskada vid resa samt annan skada, t.ex. försenat bagage, ersättningsresa, avbeställningsskydd, m.m.

Källa: Svensk Försäkring.

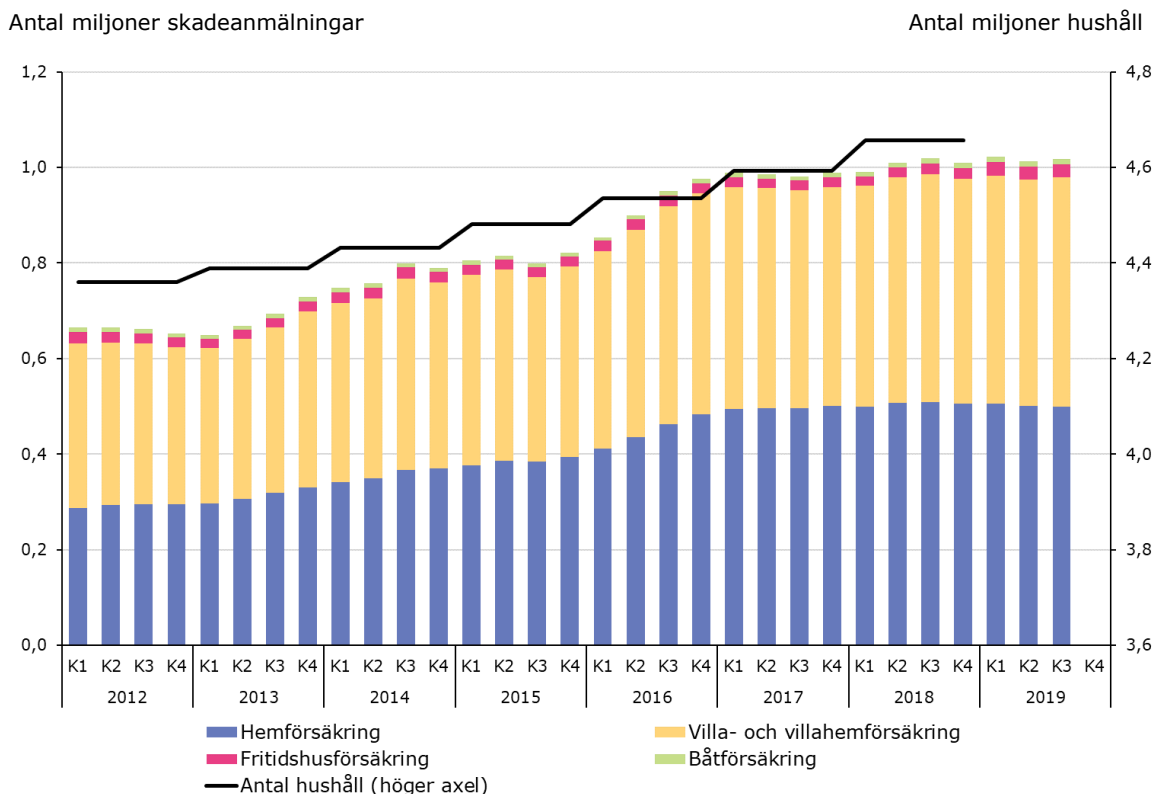
Ansvarsförsäkring ger skydd i form av utredning vid skadeståndskrav samt eventuell ersättning om försäkringstagaren blir skadeståndsskyldig. Det kan gälla både sak- och personskada som individen har orsakat. *Rättsskyddsförsäkring* ger ersättning för kostnader att anlita ett juridiskt ombud om försäkringstagaren hamnar in en rättstvist.

Ansvarsskydd och rättsskydd ingår ofta i hemförsäkringar.

Under de senaste fyra kvartalen har antalet anmälda skador för hushållen varit ungefär oförändrat jämfört med motsvarande period föregående år. Sett över lite längre tid så har däremot antalet anmälda skador ökat markant. De senaste sju åren har skadeanmälningarna ökat med knappt 54 procent, från drygt 662 000 till drygt 1 miljon skadeanmälningar årsvis (se diagram 12). Under samma period har antalet hushåll ökat med omkring 300 000.

Antalet årsvisa skadeanmälningar inom hemförsäkringen har ökat med 69 procent (drygt 204 000 skadeanmälningar) de senaste sju åren. Även antalet anmälningar inom villa- och villahemförsäkring har ökat kraftigt de senaste sju åren, med omkring 43 procent (drygt 143 000 skadeanmälningar årsvis).

Diagram 12. Antal anmälda skador inom försäkringar för hushåll, samt antal hushåll, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Hemförsäkring täcker alla saker som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk. Som komplement till hemförsäkringen kan husägare teckna en villaförsäkring som täcker skador som kan uppkomma på själva fastigheten eller tomten. En villahemförsäkring är en kombinerad hemförsäkring och villaförsäkring.

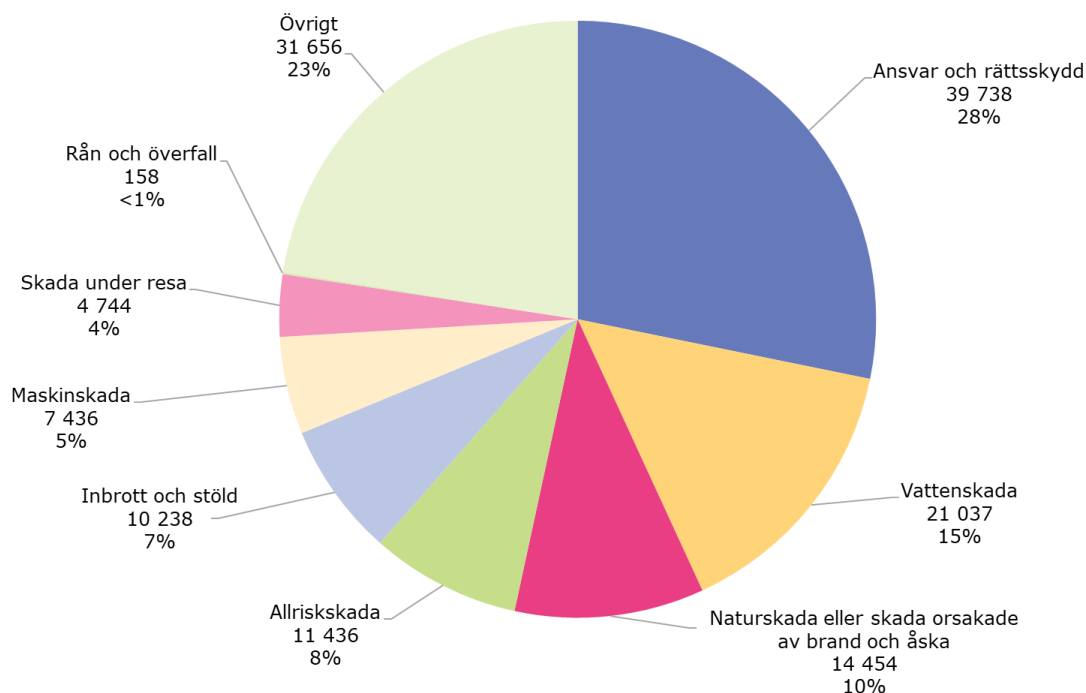
Anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar

Under det senaste året anmäldes knappt 141 000 skador inom företags- och fastighetsförsäkringar till försäkringsföretagen (se diagram 13). Drygt 28 procent (knappt 40 000) av skadeanmälningarna var för skador inom ansvars- och rättsskyddsförsäkringar.

Även vattenskador är vanliga inom företags- och fastighetsförsäkringar. Det anmäldes drygt 21 000 vattenskador det senaste året, vilket motsvarar 15 procent av antalet anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar under denna period.

Diagram 13. Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per skadeart

Antal anmälda skador och andel i procent

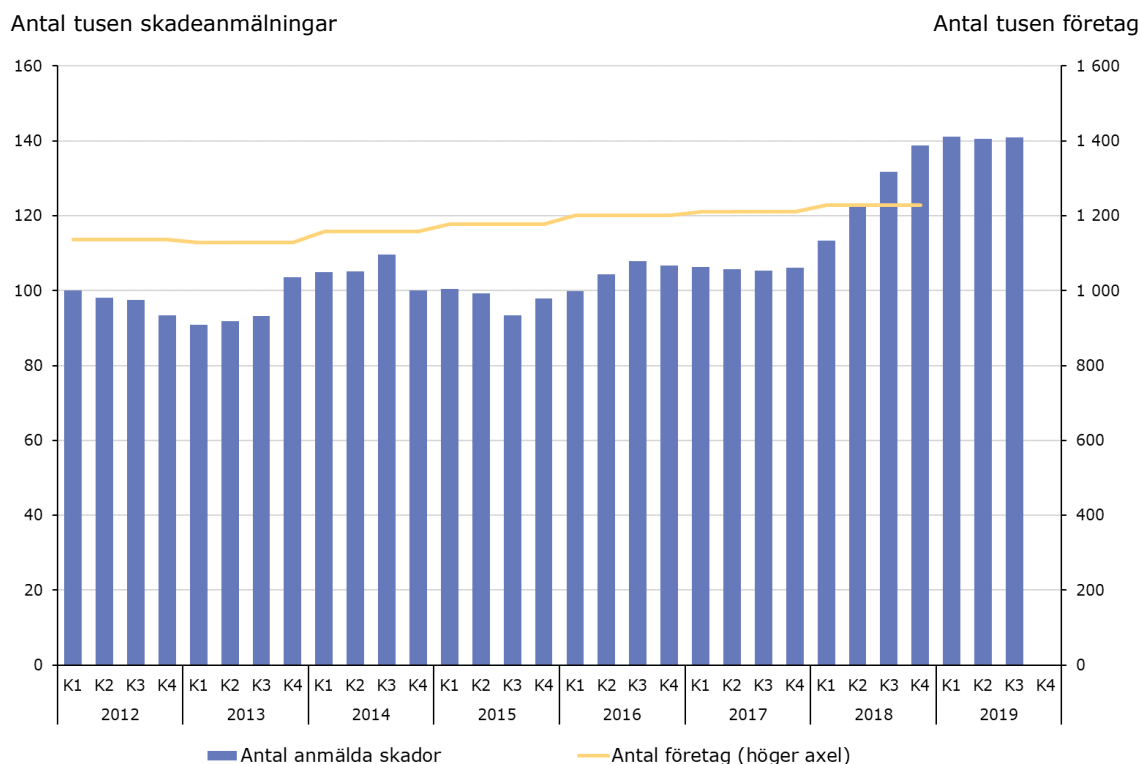
Anm.: Omfattar skador inom företags- och fastighetsförsäkring, inklusive lantbruk. Kategorin *Vattenskada* innefattar skada genom läckage, fukt från eller frysning av vattenledning, eller annan orsak än naturskada. Kategorin *Maskinskada* innefattar elskada på enbart apparat eller maskin. Maskinskador orsakade av brand eller åska redovisas i kategorin *Naturskada eller skada genom brand och åska*. Kategorin *Resa* innehåller personskada vid resa samt annan skada, t.ex. försenat bagage, ersättningsresa, avbeställningsskydd, m.m.

Källa: Svensk Försäkring.

Antalet anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar ökade med knappt 7 procent (drygt 9 000 skadeanmälningar) de senaste fyra kvartalen jämfört med motsvarande period föregående år (se diagram 14).

De senaste sju åren har antalet anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar ökat med 45 procent, från drygt 92 000 till knappt 141 000 skadeanmälningar årsvis. Under samma period har antalet företag ökat med omkring 100 000.

Diagram 14. Antal anmälda skador inom företags- och fastighetsförsäkringar, samt antal företag, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Anm.: Omfattar skador inom företags- och fastighetsförsäkring inklusive lantbruk. Ökningen under de senaste två åren beror till stor del på att det tillkommit ett företag i rapporteringen av ansvarsförsäkringar.

Källa: Svensk Försäkring och SCB. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

Drygt 256 miljarder kronor betalades in i premier till pensions- och livförsäkringar under de senaste fyra kvartalen, varav drygt 236 miljarder gick till konkurrensutsatta försäkringar (se tabell 2).

Av de inbetalda premierna till konkurrensutsatta försäkringar gick den största delen – drygt 146 miljarder kronor (62 procent) – till tjänstepensionsförsäkring, varav drygt 73 miljarder kronor gick via valcentraler och knappt 73 miljarder kronor gick utanför valcentraler (se även diagram 15).

Tabell 2. Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen

Produktområde	Miljarder kronor
Konkurrensutsatta försäkringar	236,2
Tjänstepensionsförsäkring	146,1
<i>Via valcentral</i>	73,2
<i>Utanför valcentral</i>	73,0
Privat försäkring	81,9
<i>Privat kapitalförsäkring</i>	80,1
<i>Privat pensionsförsäkring</i>	1,7
Övrig konkurrensutsatt livförsäkring	8,2
Ej konkurrensutsatta försäkringar	20,2
Tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral	17,2
Övrig ej konkurrensutsatt livförsäkring	3,0
Totala inbetalda premier för pensions- och livförsäkring	256,4

Anm.: Tabellen visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. I *Övrig ej konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premier för vissa sjuk- och grupplivförsäkringar, som inte är utsatta för konkurrens.

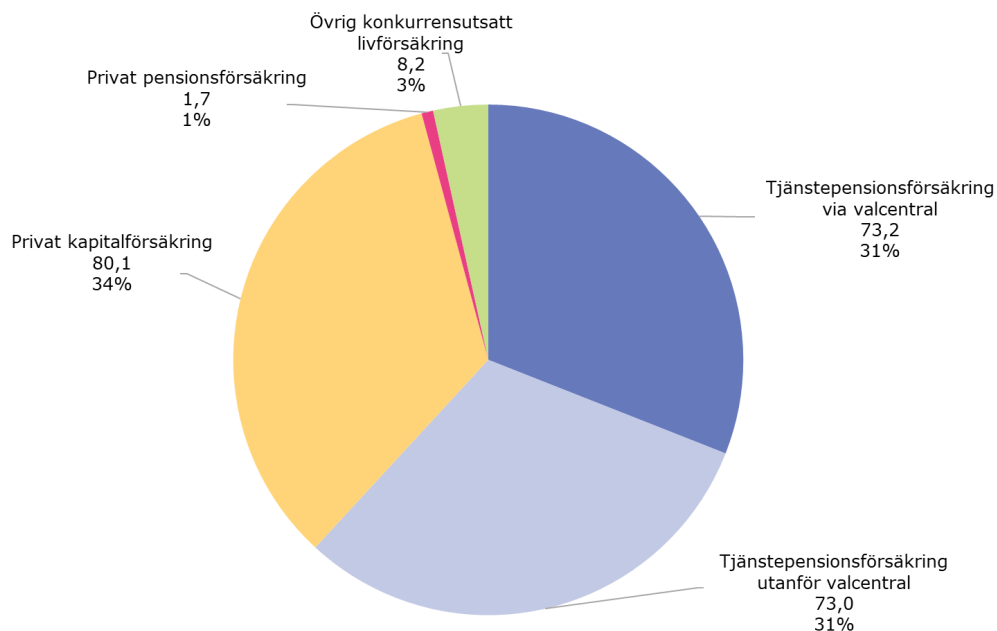
En *konkurrensutsatt försäkring* är en sådan försäkring där det finns möjlighet att välja mellan flera försäkringsgivare. Det finns ej konkurrensutsatta tjänstepensionsförsäkringar, där denna möjlighet inte finns. Dessutom räknas Alectas sjukförsäkringspremier och AFA Livförsäkrings samtliga premier som ej konkurrensutsatta.

Med *tjänstepensionsförsäkring via valcentral* avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv kan välja försäkringsgivare via en valcentral som förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren.

Olika kollektivavtalsområden har olika valcentraler. Premier för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar kan också förmedlas utanför valcentraler.

Diagram 15. Inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Tjänstepension betalas in av arbetsgivare för den anställdes framtida pension.

Tjänstepension upphandlas, i de flesta fall, i avtal mellan fack och arbetsgivare. De flesta tjänstepensionsförsäkringar innebär att individen kan välja sparform själv, för hela eller delar av kapitalet, via så kallade valcentraler. För en annan del av tjänstepensionerna så har kollektivavtalsparterna valt sparform. Vissa arbetsgivare har inte kollektivavtalade tjänstepensioner; de kan i sådana fall välja att teckna egna tjänstepensionsavtal.

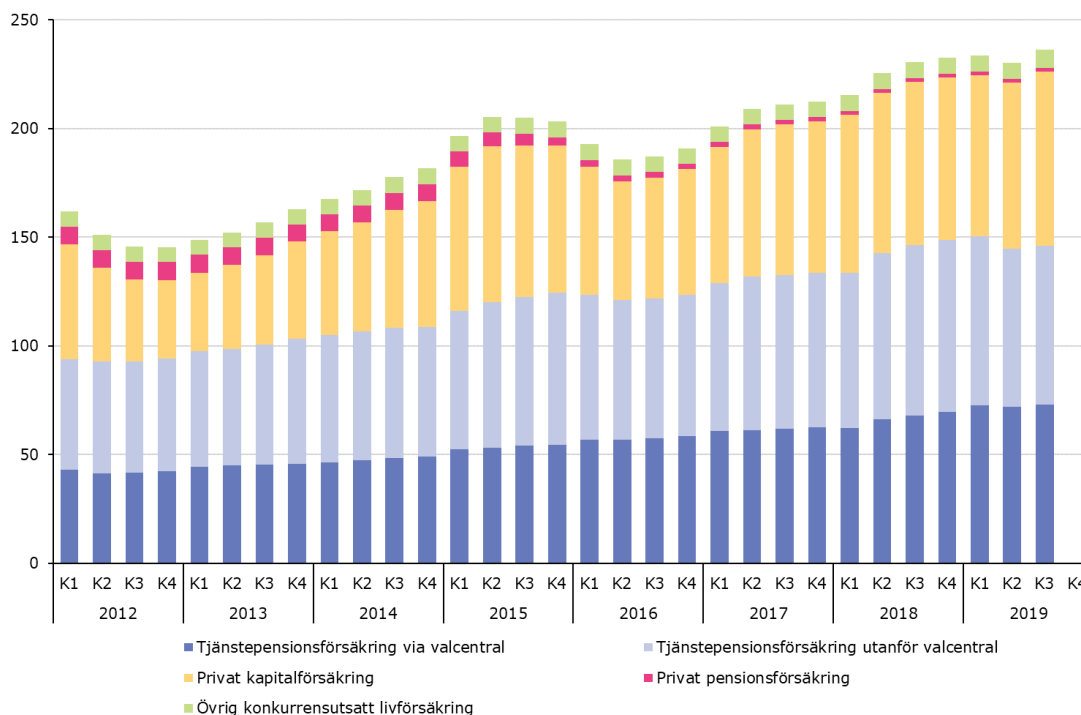
Diagram 16 visar årsvisa premieinbetalningar till konkurrensutsatta livförsäkringar. Jämfört med motsvarande period föregående år har de sammanlagda premieinbetalningarna vuxit med 5,7 miljarder kronor – en ökning med drygt 2 procent.

De senaste fyra kvartalen ökade premieinbetalningarna till tjänstepensionsförsäkring via valcentral med drygt 5,1 miljarder kronor (8 procent) jämfört med motsvarande period föregående år, medan inbetalningarna till tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral minskade med knappt 5,4 miljarder kronor (7 procent). Minskningen i de årsvisa inbetalningarna till tjänstepensionsförsäkringar utanför valcentral kan till stor del förklaras av att det skett höga inbetalningar av engångskaraktär under andra kvartalet av 2018. De sammanlagda premieinbetalningarna till tjänstepensionsförsäkring har ökat trendmässigt under en längre tid.

De inbetalda premierna till privat kapitalförsäkring ökade med knappt 5,1 miljarder kronor (7 procent) under de senaste fyra kvartalen. Inbetalningarna till privat pensionsförsäkring minskade kraftigt inför att avdragsrätten avskaffades 2016.

Diagram 16. Inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Miljarder kronor

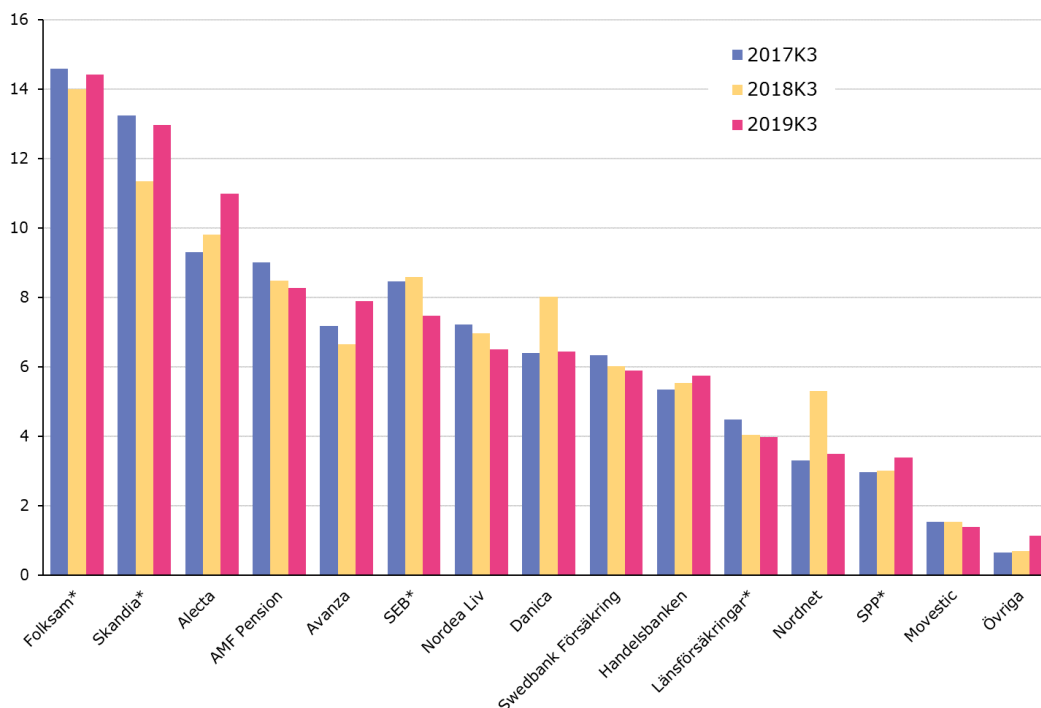
Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt livförsäkring* ingår premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. Uppgifterna i diagrammet täcker inte hela den konkurrensutsatta marknaden. Exempelvis saknas den valbara delen inom det statliga tjänstepensionsavtalet PA 16 som placerats hos Kåpan; enligt statistik från SPV omfattar dessa premieinbetalningar cirka 2 miljarder kronor årligen.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Under de senaste fyra kvartalen var premieinbetalningarna till konkurrensutsatt pension- och livförsäkring drygt 236 miljarder kronor (se tabell 2 ovan). De fyra största företagen inom konkurrensutsatt pensions- och livförsäkring – Folksam, Skandia, Alecta och AMF Pension – står för knappt 47 procent av den konkurrensutsatta marknaden mätt i inbetalda premier det senaste året (se diagram 17).

Diagram 17. Marknadsandelar i procent av inbetalda premier till konkurrensutsatta livförsäkringar de senaste fyra kvartalen

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av inbetalda premier till konkurrensutsatta försäkringar de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula och lila staplar). I inbetalda premier ingår inte uppräknade fribrev eller inflyttat försäkringskapital. Skadeförsäkring inom livförsäkringsföretagen ingår inte. Företag med asterisk avser koncernen.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

För att se marknadsandelar för olika produktområden inom livförsäkringsmarknaden – t.ex. tjänstepensionsförsäkringar, klicka på länken nedan:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

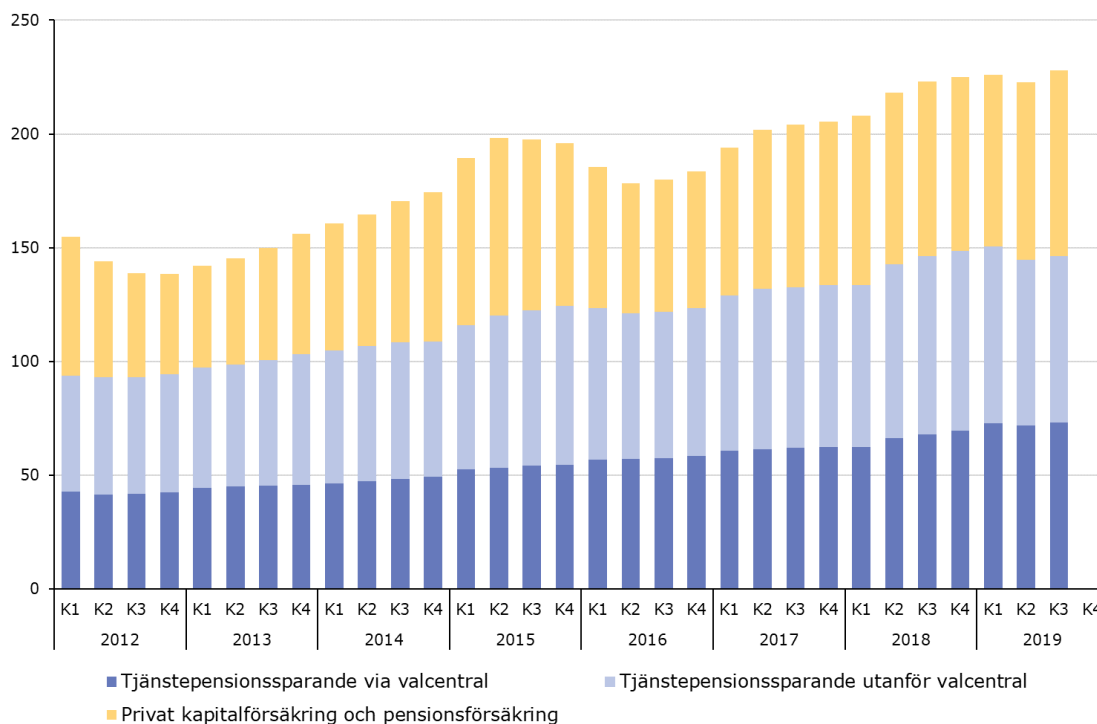
Livförsäkringssparande

Av de drygt 236 miljarder kronor som betalades in i premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar så avser majoriteten – 228 miljarder kronor – ett livförsäkringssparande. De resterande 8 miljarderna är inbetalningar till t.ex. premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkringar.

Sparande i tjänstepension utgör knappt två tredjedelar (64 procent) av livförsäkringssparandet, varav ungefär hälften av sparandet sker via valcentraler, och den andra hälften sker utanför valcentraler (se diagram 18). Den resterande dryga tredjedelen (36 procent) av livförsäkringssparandet utgörs av privat sparande i privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar. Sparandet i tjänstepension har ökat trendmässigt över en längre tid. Sparandet i privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring varierar mer men har även det ökat kraftigt.

Diagram 18. Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital.

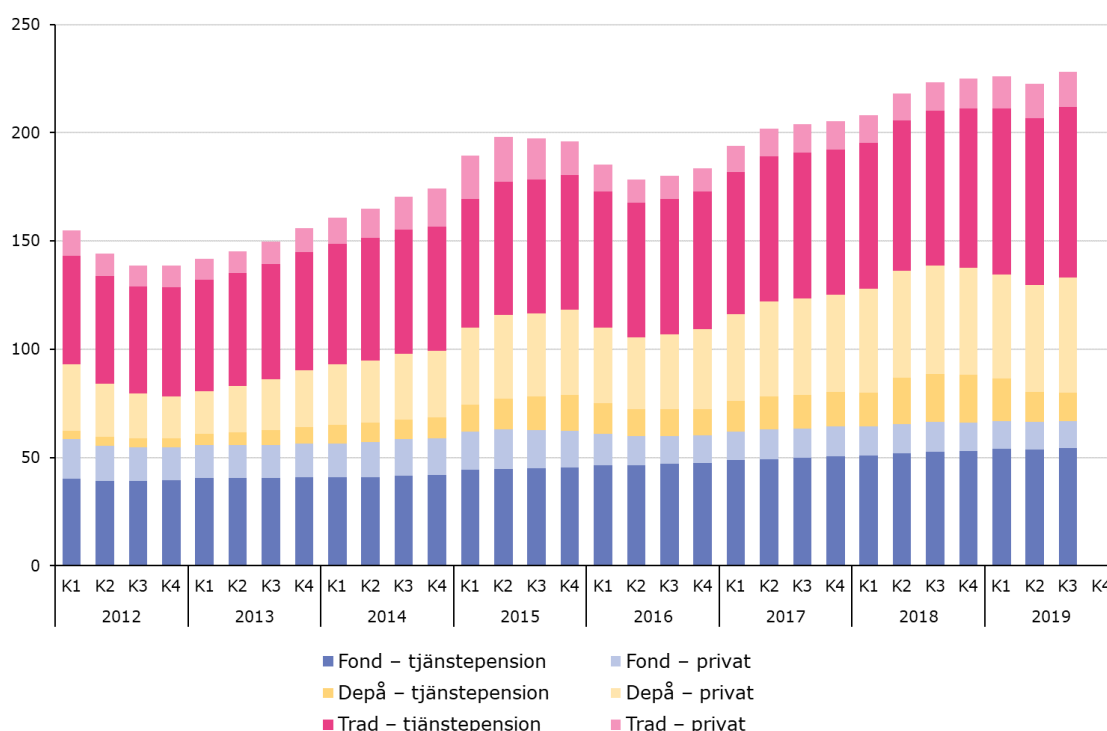
Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Livförsäkringssparande kan ske i traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring. Under de senaste fyra kvartalen placerades 42 procent i traditionell försäkring, 29 procent i fondförsäkring och 29 procent i depåförsäkring.

Mer än hälften (54 procent) av tjänstepensionssparandet under det senaste året skedde som traditionell försäkring, medan majoriteten (65 procent) av det privata sparandet skedde som depåförsäkring.

Diagram 19. Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I "tjänstepension" ingår tjänstepension via valcentral och tjänstepension utanför valcentral. I "privat" ingår privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Vid *traditionell försäkring* väljer försäkringsföretagen hur kapitalet ska förvaltas och den finansiella risken bärs av försäkringsföretagen. Traditionell försäkring kan vara förmånsbestämd respektive avgiftsbestämd. Med *förmånsbestämd traditionell försäkring* avses försäkring för vilken förmånen bestäms t.ex. som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen. Med *avgiftsbestämd traditionell försäkring* avses försäkring för vilken avgiften (premien) t.ex. bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

Med *fondförsäkring* avses en livförsäkring, vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning.

Med *depåförsäkring* avses en livförsäkring, vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

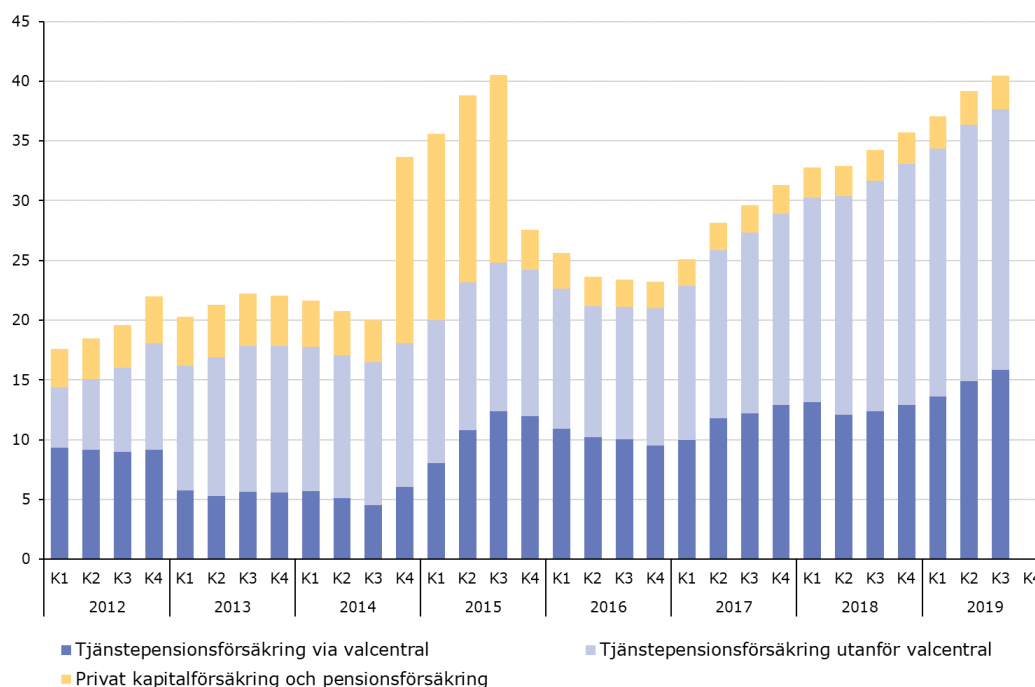
Flyttat försäkringskapital

Sedan mitten av 2000-talet är det möjligt att i vissa försäkringsavtal inom tjänstepension och övrig livförsäkring flytta hela eller delar av det sparade försäkringskapitalet till ett annat försäkringsföretag. Under de senaste fyra kvartalen har drygt 40 miljarder kronor av försäkringskapitalet flyttats. Senast det flyttade kapitalet låg på samma nivå var 2015, men då bestod en stor del av det flyttade försäkringskapitalet av en enstaka beståndsöverlåtelse (se anmärkning under diagram 20). Jämfört med samma kvartal för ett år sedan har det årsvisa värdet av det inflyttade kapitalet ökat med drygt 18 procent. Flyttarna av tjänstepension via valcentraler har ökat med 28 procent, medan flyttarna av tjänstepension utanför valcentraler har ökat med 13 procent. Flyttarna av privat livförsäkring, som omfattar privata kapitalförsäkringar och pensionsförsäkringar, har ökat med 9 procent.

Det flyttade försäkringskapitalet som andel av det totala beståndet av inbetalda premier (inbetalda premier inkl. inflyttat kapital och uppräknade fribrev) har ökat från 10 till 15 procent sedan 2012. Under samma period har det årliga flyttade försäkringskapitalet mer än fördubblats med en ökning från knappt 18 till drygt 40 miljarder kronor. Av denna ökning står flyttarna av tjänstepensionskapital utanför valcentral för tre fjärdedelar.

Diagram 20. Flyttat försäkringskapital, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2019

Miljarder kronor

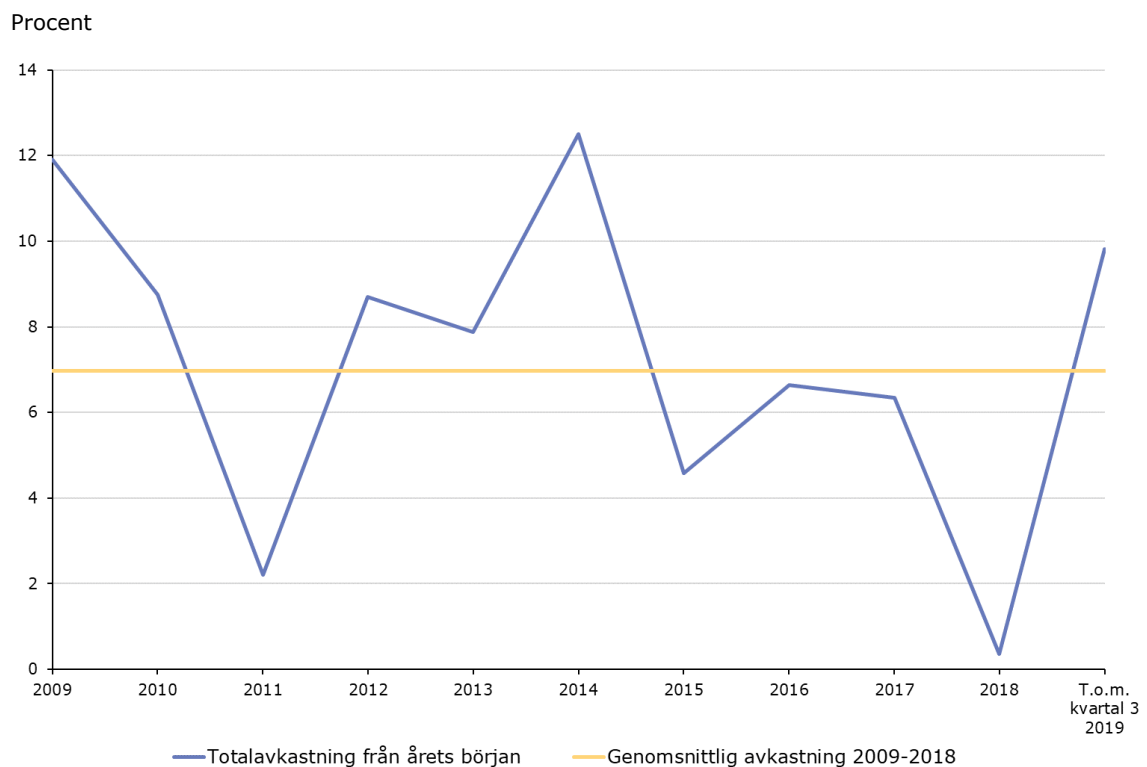
Anm.: Flyttat försäkringskapital avser hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag, eller inom ett företag. Även inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelser till företaget ingår, även i fall sådana belopp redovisas över balansräkningen. Flera av nivåförändringarna beror på att flytträtten successivt utökats till fler avtalsområden och att det därmed frigjorts mer kapital som kan flyttas. Nivåförändringen det fjärde kvartalet 2014 beror till stor del på att det flyttades sammanlagt 12,2 miljarder kronor till Nordea Livförsäkring i Sverige från Nordea Livförsäkring i Finland genom en beståndsöverlåtelse.

Källa: Finansinspektionen. Data är bearbetade av Svensk Försäkring.

Totalavkastning

Totalavkastningen är ett mått på värdeförändring och direktavkastning på de tillgångar som förvaltas av försäkringsföretagen för försäkringstagarnas räkning. Avkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna. För helåret 2018 uppgick den genomsnittliga totalavkastningen på livförsäkringsföretagens tillgångar till 0,4 procent. Den lägre avkastningen beror på den negativa utvecklingen på aktie- och marknaderna i Sverige liksom i övriga världen, speciellt under hösten 2018. För de tre första kvartalen 2019 var den genomsnittliga totalavkastningen 9,8 procent.

Diagram 21. Genomsnittlig totalavkastning på livförsäkringsföretagens tillgångar, 2009–2019

Anm.: Totalavkastningen avser värdet från respektive års början och är ett genomsnitt viktat med marknadsvärdena av de tillgångar som totalavkastningarna är baserade på.

Källa: Svensk Försäkring.

